

Integraal Veiligheidsbeleid 2022-2025

1. Inleiding

Voor u ligt het Integraal Veiligheidsbeleid 2022-2025 Eemsdelta voor de komende vier jaar. Dit integraal veiligheidsbeleid is van en voor de gemeente Eemsdelta en vervangt het Integrale Veiligheidsbeleidsplan 2015-2018 Ommelanden-Noord van de voormalige gemeenten Delfzijl, Appingedam, Eemmond, Loppersum en Ten Boer.

De gemeente Eemsdelta heeft als missie het realiseren van een toekomstbestendig en leefbaar Eemsdelta voor alle inwoners, bedrijven, instellingen en bezoekers.

In dit Integraal Veiligheidsbeleid zijn de veiligheidsthema's benoemd waarop de gemeente Eemsdelta de komende jaren beleid voert en intensiveert en samenwerkt met betrokken (keten)partners. Deze thema's zullen een bijdrage leveren aan de realisatie van een toekomstbestendig en leefbaar Eemsdelta.

1.1 Een nieuw veiligheidsbeleid

Het voorliggend veiligheidsbeleid is het eerste Integraal Veiligheidsbeleid van de gemeente Eemsdelta en opgesteld voor een periode van vier jaar. De beschreven koers sluit inhoudelijk aan op het Coalitieakkoord 'Samen werken aan onze toekomst' en op de relevante regionale beleidskaders, in het bijzonder de beleidsplannen van politie en Veiligheidsregio. Ook het aflopende veiligheidsbeleid van de gemeenten in de regio Ommelanden-Noord vormt een belangrijk ijkpunt: veel onderdelen daarvan functioneren goed en worden voortgezet. Het eerste Integraal Veiligheidsbeleid voor de gemeente Eemsdelta integreert zoveel als nodig het beleid van de voormalige gemeenten.

Bij het bieden van lokale veiligheid heeft de gemeente de regierol. Dat de regierol bij de gemeente ligt is zowel te herleiden uit de Gemeentewet als de Politiewet. Het Integraal Veiligheidsbeleid voor de gemeente Eemsdelta sluit aan bij het regionaal beleidsplan veiligheid Noord-Nederland 2020-2023. Voor het ontstaan van de gemeente Eemsdelta was er reeds sprake van ambtelijke samenwerking op dit terrein. Dit is ook terug te zien in het voormalige veiligheidsbeleid van Ommelanden-Noord.

Dit Integraal Veiligheidsbeleid is richtinggevend voor beleid en uitvoering op het terrein van de openbare orde en veiligheid en is erop gericht om op een systematische en samenhangende manier te werken aan behoud of verbetering van veiligheid in al haar facetten. Op lokaal niveau is de gemeente hierin de regiehouder en heeft een sturende rol. Concreet houdt deze rol in: de beleidsontwikkeling en -uitvoering verzorgen, partners erbij betrekken en aan afspraken houden en nieuwe ontwikkelingen snel oppakken en van een aanpak voorzien. De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid. De raad heeft een belangrijke rol bij de totstandkoming van het Integraal Veiligheidsbeleid. De raad stelt de kaders van het veiligheidsbeleid vast, waarbij ook de prioriteiten worden benoemd.

1.2 Wat is integrale veiligheid?

Om het begrip integrale veiligheid te beschrijven wordt eerst ingegaan op het begrip veiligheid. Veiligheid is het aanwezig zijn van orde en rust in het publieke domein en van bescherming van leven, gezondheid en goederen tegen acute en dreigende aantastingen. Onveiligheid is te omschrijven als alles wat hier inbreuk op maakt. Die inbreuken kunnen feitelijke aantastingen (objectief) betreffen, maar ook gevoelens van onveiligheid (subjectief) zijn.

Integraal veiligheidsbeleid is beleid dat alle veiligheidsvelden bestrijkt, interne en externe partners bij de aanpak betreft en ook de organisatorische borging van het beleid regelt. Hierbij proberen alle betrokken partijen gezamenlijk te komen tot een veilige samenleving.

In dit beleid worden de doelen van het veiligheidsbeleid benoemd op basis van thema's. Voor de maatregelen op het gebied van ondermijning, een van de belangrijkste thema's van het Integraal Veiligheidsbeleid vindt de uitwerking in concrete maatregelen in de bijlage van dit plan plaats. Ook is soms nadere uitwerking in sectoraal beleid nodig en vindt deze niet in dit Integraal Veiligheidsbeleid plaats.

1.3 Leeswijzer

Dit veiligheidsbeleid gaat in op de koers voor de komende vier jaar van de gemeente Eemsdelta op het gebied van veiligheid. In hoofdstuk 2 worden de visie en de hieruit volgende prioriteiten benoemd. De prioriteiten komen tevens voort uit het landelijk en regionaal veiligheidsbeleid, dat wordt toegelicht in

hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 gaat dieper in op de huidige situatie en problematiek binnen de gemeente Eemsdelta en de prioriteiten voor de komende vier jaren voor de gemeente Eemsdelta. Omdat er op het gebied van veiligheid veel meer onderwerpen van belang zijn, die niet alle tot prioriteit zijn benoemd, worden deze onderwerpen uitgewerkt in de basisaanpak in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 wordt geëindigd met de financiën. In bijlage A is de aanpak ondermijning toegevoegd. De aanpak tegen ondermijning zal de komende jaren een belangrijk onderdeel uit gaan maken van de uitvoering van het veiligheidsbeleid. De nadere uitwerking en planning van de acties uit het ondermijningsbeleid vindt begin volgend jaar plaats. Dan is mede door de inzet van het Regionaal Informatie – en Expertise Centrum (RIEC) extra capaciteit beschikbaar, die in onderling overleg op de aangegeven beleidsacties zal worden geprioriteerd. De weergegeven grafieken zijn gebaseerd op cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

2. Visie

Wij staan als gemeente midden in de samenleving, dichtbij onze inwoners en weten daardoor wat er nodig is voor een leefbare samenleving. Onze regio is een aantrekkelijk gebied om te vertoeven voor inwoners, bedrijven en toeristen: Eemsdelta is dichtbij!

Als gemeente ontwikkelen we, onder andere, door het integrale veiligheidsbeleid een succesvolle aanpak om deze visie te realiseren. Het Integraal Veiligheidsbeleid is richtinggevend voor de komende vier jaar. Het doet recht aan het zogenaamde dualisme: de gemeenteraad stelt de kaders vast, het college van burgemeester en wethouders vult deze in op uitvoeringsniveau. Naast de kaders zal er ruimte moeten blijven bestaan om in te kunnen springen op onvoorziene omstandigheden. Met het vaststellen van het integrale veiligheidsbeleid neemt de gemeente de regie op zich voor het veiligheidsbeleid en de uitvoering hiervan.

2.1 Ambitie

De gemeente hecht er veel waarde aan dat haar inwoners zich veilig voelen, zowel thuis als in de openbare ruimte. Het gemeentelijk veiligheidsterrein omvat een reeks aan thema's variërend van woon- en jeugdoverlast tot verkeersveiligheid, huiselijk geweld en georganiseerde criminaliteit. Er is aandacht voor preventie en repressie. Verder streeft de gemeente ernaar dat haar inwoners de weg weten te vinden naar de politie en onze eigen gemeentelijke organisatie om de veiligheid binnen buurt en wijk te waarborgen.

2.2 Strategische prioriteiten

De regie op lokale veiligheid ligt bij de gemeente. Het is dan ook belangrijk om, naast de landelijke en regionale prioriteitstelling, als gemeente zelf te bepalen waar de komende jaren (extra) aandacht en inzet op moet plaatsvinden. In hoofdstuk 4 zullen deze prioriteiten verder aan bod komen. In 2022-2025 staan de volgende prioriteiten centraal:

1. Zorg & Veiligheid: Veilig samenleven

Aandacht richten op veiligheid rond sociale relaties en activiteiten.

2. Tegengaan van ondermijning

De invloed van criminaliteit op de veiligheid in de samenleving terugdringen.

3. Regie door gemeente op veiligheid

Veiligheidsbeleid is het meest effectief wanneer het in samenwerking met interne en externe partners tot stand komt: dit zorgt voor 'scherper' beleid dat aansluit op flankerend beleid en draagvlak heeft.

4. Going concern thema's

Het openbare orde en veiligheidsdomein is onvoorspelbaar. Gelet op deze dynamiek is flexibiliteit binnen de beschikbare capaciteit noodzakelijk om, naast de gestelde prioriteiten, in te kunnen zetten op actualiteiten.

3. Landelijk en regionaal veiligheidsbeleid

In dit hoofdstuk worden de prioriteiten op landelijk en regionaal niveau toegelicht.

3.1 Landelijke prioriteiten

Elke vier jaar worden op grond van artikel 18 van de Politiewet 2012 door de minister van Justitie en Veiligheid de landelijke beleidsdoelstellingen voor de taakstelling voor de politie vastgesteld. Dit gebeurt in de landelijke Veiligheidsagenda. Voor de periode 2019 – 2022 zijn dit de volgende prioriteiten:

- Ondernijning
- Mensenhandel
- Cybercriminaliteit, inclusief online seksueel kindermisbruik
- Executie (onvindbare veroordeelden aanhouden).

Deze onderwerpen richten zich op vraagstukken die landelijk spelen, die (eenheids-)overstijgend zijn en/of waar afstemming in de aanpak of specifieke expertise op landelijk niveau voor nodig is. De landelijke beleidsdoelstellingen hebben een zelfstandige betekenis en hebben hoofdzakelijk betrekking op de taakuitvoering van de politie. Desalniettemin is er met het stellen van een lokale veiligheidsagenda ruimte voor het lokale gezag om keuzes te maken voor de taakuitvoering van de politie.

3.2 Regionale prioriteiten

Naast de landelijke veiligheidsagenda en het lokale veiligheidsbeleid beschrijft het Regionaal Beleidsplan Veiligheid Noord-Nederland 2020 – 2023 de strategische ontwikkelthema's waar de politie Noord-Nederland, haar gezag en haar partners zich op gaan richten in de komende vier jaren. Het regionaal beleidsplan verandert niets aan de lokale prioriteiten, maar kan wel een aanvullende faciliterende werking hebben. Voor Noord-Nederland zijn de volgende thema's als belangrijk bestempeld in de beleidsperiode 2020 tot en met 2023:

- (Georganiseerde) ondernijnende criminaliteit: investeren in o.a. het verbreden van het maatschappelijk draagvlak om ondernijning tegen te gaan, het vergroten van de (bestuurlijke) weerbaarheid en het wegnemen van gelegenheidsstructuren waarin criminaliteit kan floreren
- Effectieve verbinding Veiligheid en Zorg: focus op het versterken van de samenwerking van de ketenpartners om de effectiviteit van interventies bij thema's als personen met verward gedrag, de aanpak van mensenhandel en het voorkomen van een terugval bij ex-gedetineerden te vergroten
- Cyberveiligheid: investeren op informatiebeveiliging van politie, Openbaar Ministerie en gemeenten en bewustwording van gemeenten. Politie en het OM richten zich daarnaast op de strafrechtelijke aanpak, maar samen met gemeenten zal de komende jaren ook moeten worden gewerkt aan de preventieve kant.

Ook is er de komende jaren aandacht voor maatschappelijke onrust of verdeeldheid (als gevolg van overheidsbeslissingen) én de doorontwikkeling van het gebiedsgebonden politiewerk (GGP) en opsporing. De gemeenteraden hebben in 2019 ingestemd met de beleidsprioriteiten uit het regionaal beleidsplan.

4. Prioriteiten Eemsdelta 2022-2025

Om een groter gevoel van veiligheid te creëren zetten wij in op onder andere ondernijning, beperken van criminaliteit en overlast in de woonomgeving en het beperken van jeugdoverlast. Dit doen wij in samenwerking met onder andere o.a. politie, OM, brandweer, de wijkteams, verschillende zorgpartijen, het RIEC en de Veiligheidsregio. Veiligheid is verweven met diverse beleidsterreinen zoals zorg & veiligheid, toezicht en handhaving, vergunningen en openbare ruimte. Wij zullen ons richten op gebiedsgericht werken, wat inhoudt dat de aanpak van de veiligheidsthema's een zaak is van samenwerken, afstemmen en informatie uitwisselen. Bij het thema ondernijning wordt daarom ook gekeken hoe wij als gemeente een betere informatiepositie kunnen verwerven. Bij de aanpak van de diverse thema's hebben wij als gemeente de regie en coördinatie. Veiligheid raakt veel beleidsterreinen en kent vele uitdagingen. Er is de laatste jaren al veel geïnvesteerd in de aanpak van sociale problemen. Toch is er nog steeds sprake van sociale problematiek die moeilijk bereikbaar en oplosbaar is. In 2021 ging een deel van onze aandacht uit naar de Corona-maatregelen en het voorbereiden van relevant beleid (Coffeeshopbeleid, actualiseren BIBOB-regels, harmoniseren APV, opstellen Integraal Veiligheidsbeleid). In 2022 willen wij verder werken aan de integratie binnen de gemeentelijke beleidssectoren voor wat betreft veiligheid. In dit hoofdstuk staan de prioriteiten centraal.

4.1 Zorg & Veiligheid: Veilig samenleven

Gemeenten hebben afgelopen jaren steeds meer (wettelijke) taken en verantwoordelijkheden gekregen voor (de regie van) zorg voor kwetsbare burgers met problemen op meerdere leefgebieden. Er wordt in toenemende mate van de gemeenten gevraagd te sturen op samenhang. Zowel in beleid als in uitvoering. Samenhang vraagt om een (integrale) multidisciplinaire aanpak bij meervoudige problematiek en op die onderdelen vergaande samenwerking, zowel tussen de partners in het veld als tussen de gemeenten en die partners. Om complexe problematiek het hoofd te kunnen bieden, is het nodig intensief samen te werken om de veiligheid voor onze inwoners te waarborgen.

Voor alle prioriteiten geldt dat er intensief wordt samengewerkt tussen de domeinen van zorg en veiligheid. Een goede, integrale aanpak start met een focus op preventie, voorkomen is immers beter dan genezen. Vroegtijdig signaleren van problematiek kan veel schade voorkomen. Hiervoor moet de gehele keten samenwerken en afspraken maken over doorzettingskracht en escalatieafspraken. Deze beleidsprioriteit is onderverdeeld in de volgende onderdelen.

4.1.1. Effectieve verbinding van veiligheid en zorg

Ook in de gemeente Eemdelta zien we de complexiteit en stapeling van (individuele) problematiek binnen het Sociaal Domein toenemen. Steeds vaker zien we domein overstijgende problematiek waarbij regie op zorg en veiligheid nodig is om tot samenwerking tussen de verschillende partners en een gedegen plan van aanpak te komen. Hiervoor kan het Zorg- en Veiligheidshuis Groningen (ZVHG) voor worden ingezet. Het ZVHG zorgt voor regie en coördinatie en draagt bij aan de algemene veiligheid, het verbeteren van de persoonlijke situatie van betrokkenen, en het voorkomen en verminderen van recidive, overlast, geweld, criminaliteit en maatschappelijke uitval.

Hierbij gaat het vooral om hulpbehoevenden die te maken hebben met een opeenstapeling van persoonlijke problemen: psychische klachten, verstandelijk beperking, verslaving e.d. Deze mensen zijn vaak het slachtoffer van misbruik en criminaliteit, of veroorzaken zelf overlast en veiligheidsproblemen. Daderschap en slachtofferschap kunnen door elkaar lopen. Met het oog op goede ondersteuning en zorg én in het belang van veiligheid en leefbaarheid is het belangrijk dat zorgprofessionals goed samenwerken met hun veiligheidspartners. De gemeente wil kwetsbare inwoners en hun gezinnen de juiste huisvesting, zorg en ondersteuning bieden.

4.1.2. Veilige woon- en leefomgeving

Het behouden van een goede kwaliteit van de woon- en leefomgeving is niet vanzelfsprekend. Inspanningen van veel verschillende organisaties op het gebied van wonen, zorg, preventie en handhaving liggen hieraan ten grondslag. Het subthema 'veilige woon- en leefomgeving' richt zich op het veiliger maken van straten, buurten en wijken. Er kan onderscheid worden gemaakt in vier thema's: sociale kwaliteit (woonoverlast, overlast verwarde personen e.d.), fysieke kwaliteit (vernieling, graffiti, zwerfvuil e.d.), objectieve veiligheid (veelvoorkomende criminaliteit als inbraak, diefstal) en subjectieve veiligheid (veiligheidsgevoel).

Sociale kwaliteit

Steeds vaker komen verwarde personen – personen die verward gedrag vertonen – in beeld. De hier getoonde figuur laat zien dat het aantal registraties bij de politie over verwarde personen groot is en negatief afwijkt van landelijke cijfers. Er wonen meer kwetsbare doelgroepen in onze gemeente en dit vraagt soms veel van omwonenden. Veelal is er sprake van concentratie van problematiek in de woningen met goedkope huur. Vooral extreme gevallen van woonoverlast zijn zeer ingrijpend voor omwonenden: "Woonoverlast is hinder die in, vanuit en rondom een woning kan worden veroorzaakt. De overlastgever en of degenen voor wie hij verantwoordelijk is vertonen overlastgevend gedrag en of laten juist na bepaald gedrag te vertonen waardoor een onplezierige ervaring bij omwonenden wordt veroorzaakt. Denk daarbij aan: geluidsoverlast, fysieke verloedering, vervuiling, intimiderend gedrag, brandgevaar en drugsoverlast". Bron: www.hetccv-woonoverlast.nl

Op het gebied van sociale overlast is de samenwerking met het zorgdomein vanzelfsprekend. Het zwaartepunt van de aanpak ligt immers in het sociaal domein. Recidive van overlastveroorzakers zal verminderd worden door het bieden van de juiste zorg en begeleiding. In het geval van extreme overlastsituaties is het veiligheidsdomein aan zet. De gemeente benut de maatregelen ter handhaving van de openbare orde en de APV.

Woonoverlast in en rond de woning, variërend van vandalisme tot escalerende burenruzies kan tot grote ergernissen leiden in een buurt. Inzet van Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's),

buurtbemiddeling, jongerenwerk en politie kunnen ergernissen en overlast oplossen, kunnen op lange termijn erger voorkomen en mogelijk kosten besparen.

De prioriteit in het Integraal Veiligheidsbeleid ligt de komende jaren bij het bestrijden van jeugdoverlast. In het jongerenwerk ligt de focus op preventie. Gezamenlijk bestrijden betrokken partners overlastgevend gedrag. Er vindt inzet plaats op overlastlocaties wanneer dit nodig is, onder andere door politie en de BOA's. Het jongerenwerk heeft hier vooral een signalerende rol. De inzet bestaat uit een mix van contact maken, toezicht, handhaving en inzet van bestuurlijke maatregelen.

Fysieke kwaliteit

Fysieke veiligheid gaat over verkeersveiligheid, externe veiligheid van onze industrie, rampenbestrijding en crisisbeheersing, brandveiligheid en vervoer gevaarlijke stoffen. Het richt zich op factoren die aanleiding kunnen geven tot het ontstaan van branden, rampen en/of zware ongevallen. Hierbij zal de inzet worden gericht (1) op het voorkomen van dergelijke situaties en het bestrijden van de effecten daarvan, (2) het aangaan van duurzame samenwerkingsrelaties met inwoners en ondernemers en (3) tijdige en adequate hulpverlening in de gehele gemeente Eemsdelta (aanrijtijden en materieel).

De uitwerking van het thema verkeersveiligheid vindt sectoraal in het verkeer- en vervoersbeleid plaats. Externe veiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing krijgen vorm bij vergunningverlening (door de bevoegde gezagen) en bij de uitvoering van het beleidsplan van de Veiligheidsregio. Brandweezorg is eveneens onderdeel van de Veiligheidsregio. Eind 2021 stelt de Veiligheidsregio Groningen een toekomstvisie Brandweezorg 2030 vast, die begin 2022 in de gemeenteraden wordt besproken. Deze visie bevat voor onze gemeente belangrijke beleidsinitiatieven.

De gemeente draagt verantwoordelijkheid voor de bluswatervoorziening. Na een brandmelding komt de brandweer zo snel mogelijk aanrijden met één of meerdere tankautospuiten. Een tankautospuit beschikt over een grote voorraad bluswater. Meer dan 95% van de branden kan met de inhoud van één tankautospuit worden geblust, is er meer water nodig dan moet de brandweer beroep doen op extern bluswater. Dit is bluswater dat uit een ondergrondse brandkraan, een geboorde put of open water wordt gehaald. Voor een beperkt aantal panden in de gemeente is onvoldoende extern bluswater beschikbaar. De brandweer komt daarom na een melding hier uit voorzorg met twee tankautospuiten. De bewoners van deze panden zijn daarover vele jaren geleden geïnformeerd. Momenteel actualiseert de gemeente de lijst van panden waar onvoldoende extern bluswater beschikbaar is. Dit met het doel de bewoners daarover opnieuw actief te informeren en hierin het bijzonder voorlichting te geven over brandpreventie. De afronding van deze actie is begin 2022 voorzien.

De gemeente werkt actief samen met betrokken partijen in het Veiligheidsprogramma Oosterhorn 'Samen werken, samen veilig'. Op dit moment vindt overleg plaats over actualisering van dit programma in de vorm van een 'Safety Deal' gericht op het verder professionaliseren van de samenwerking. De gemeenteraad zal over de voortgang worden geïnformeerd.

Objectieve kwaliteit

De gemeente Eemsdelta laat in het eerste half jaar van 2021 weer een stijgende trend zien bij inbraken in garages, boxen en/of schuren. Deze cijfers vertonen door de jaren heen een grillig verloop en liggen voor het eerste half jaar van 2021 nog steeds lager dan in de jaren voor 2020. Een inbraak is een misdrijf dat een grote impact kan hebben op het veiligheidsgevoel. Het is daarom van groot belang om samen met inwoners en betrokken partners, zoals de politie en woningcorporaties, zoveel mogelijk preventieve en repressieve maatregelen te treffen om inbraken tegen te gaan.

De meldingsbereidheid zal op diverse manieren worden gestimuleerd, ook het melden bij Meld Misdaad Anoniem. Ook What's Appgroepen en Burgernet kunnen ondersteunend werken. Wij ondersteunen waar mogelijk en nodig deze initiatieven. Bewoners worden ook op andere wijze op hun eigen verantwoordelijkheid gewezen, bijvoorbeeld waar het gaat om het goed afsluiten van de woning. De fysieke omgeving wordt daarbij niet uit het oog verloren: met het snoeien van groen, verlichting en het afsluiten van achterpaden worden hotspots veiliger gemaakt.

Subjectieve veiligheid

De subjectieve veiligheid, of te wel de beleving van onveiligheid, beïnvloedt het welbevinden van inwoners het meest. Op zowel het gebied van sociale als fysieke veiligheid is het belangrijk om de subjectieve aspecten mee te nemen. Hier kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de subjectieve veiligheid in het uitgaansgebied of bij een evenement. In samenwerking met de politie kan gewerkt worden aan de subjectieve veiligheid door bijvoorbeeld snel en zichtbaar op te treden tegen criminaliteit en overlast.

4.1.3. Problematiek in de Caribische gemeenschap

De ervaringen van diverse professionals in onze gemeente laten zien dat de Caribische Nederlanders grote moeite hebben aansluiting te vinden bij de Nederlandse samenleving. De achtergrond en de aard van de problematiek waar zij mee te maken hebben is hardnekkig en ingewikkeld. Ze komen met andere

(en soms verkeerde) verwachtingen naar Nederland, beheersen de taal niet voldoende en een deel is minimaal opgeleid. Deze cultuurverschillen maken dat het in de huidige situatie nodig is om vroegtijdig en het liefst al voor de inschrijving eventuele problematiek inzichtelijk wordt gemaakt. De gemeenteraad heeft in november 2021 een notitie 'Aanpak problematiek Caribische Nederlanders in Eemsdelta' besproken. Daarin zijn de acties toegelicht die wij in de periode 2022-2026 ondernemen. Over de voortgang zal de gemeenteraad jaarlijks worden geïnformeerd.

4.2 Tegengaan van ondermijning

Het is een maatschappelijk probleem wanneer de onderwereld en de bovenwereld zich met elkaar vermengen. Door ondermijnende criminele activiteiten komen leefbaarheid en veiligheid onder druk te staan. Ondermijnende criminaliteit tast het vertrouwen in de overheid en rechtsstaat aan en daarom is het belangrijk om hier krachtig tegen op te treden. In de bijlage bij dit Veiligheidsplan is een Plan van Aanpak Ondermijning opgenomen, waarmee het formuleren en opzetten van een integrale aanpak ondermijning binnen de gemeente wordt beoogd. Deze aanpak is gericht op het behouden en vergroten van een veilige woon- en leefomgeving, met als concreet doel:

Het aanpakken, terugdringen en voorkomen van ondermijning en ondermijnde criminaliteit in de gemeente.

Het Plan van Aanpak maakt onlosmakelijk onderdeel uit van het Integraal Veiligheidsbeleid 2022-2025. De aanpak ondermijning bestaat uit de volgende vier hoofdthema's: georganiseerde drugscriminaliteit, fraude en witwassen, mensenhandel en -smokkel en niet (direct strafbare vormen van ondermijning). Op ieder thema wordt een aanpak geformuleerd. Deze aanpak bevat in ieder geval een aantal doelgerichte acties die kunnen worden ingezet in de aanpak op het specifieke thema. Om een efficiënte en effectieve aanpak te kunnen formuleren en daadwerkelijk in te kunnen zetten, zijn een aantal randvoorwaarden (pijlers) opgesteld die de basis vormen voor de gehele aanpak ondermijning (weerbaarheid, informatiepositie, bestuurlijk instrumentarium). Deze pijlers zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en dienen als basis voor de aanpak en uitvoering van de strijd tegen ondermijning.

De aanpak van ondermijnende criminaliteit is lastig. Er zal worden geïnvesteerd in een gerichte aanpak op de vier hierboven genoemde thema's. In de bijlage wordt dit beleid nader uitgewerkt. Hier ontbreekt nog een geheel uitgewerkte planning van de doelgerichte acties. Sommige acties zijn in 2021 al gerealiseerd, andere acties starten in 2022 en voor de resterende acties wordt een planning uitgewerkt. Deze zal uiterlijk medio 2022 worden opgesteld en met de gemeenteraad besproken. De planning wordt in overleg met het RIEC opgesteld dat ons hiervoor ook extra personele capaciteit beschikbaar stelt.

4.3 Regie door gemeente op veiligheid

De gemeente heeft de regierol bij het ontwikkelen van veiligheidsbeleid. Ze zorgt voor afstemming tussen de verschillende partijen die betrokken zijn bij de (lokale) veiligheid en voert regie over de verschillende maatregelen.

4.3.1. Aantrekken van samenwerkingsverbanden (ketenpartners)

Het Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Eemsdelta 2022-2025 benoemt de gemeente de lijnen voor vier jaar. Bij het realiseren van de doelstellingen en het verder verbeteren van de veiligheidssituatie is de gemeente afhankelijk van en de samenwerking met inwoners en partijen zoals de diverse (keten)partners.

Samen werken we aan veiligheid.

4.3.2. Coördinatie door gemeente (leidende rol)

De komende periode zal de nadruk op samenwerking met partners liggen. Zowel in de praktijk, beleidsmatig, als bestuurlijk wordt afstemming gezocht tussen zorg en veiligheid en kijken alle partijen over de grenzen van het veiligheidsdomein heen. Naast het zorgdomein raakt veiligheid ook aan de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte, aan verkeersveiligheid, het afvalbeleid, het onderwijs, het economisch klimaat, toeleiding naar arbeid en diverse andere terreinen. Het tegengaan van onveiligheid is daarom bij uitstek een integrale opgave.

Het Team Openbare Orde & Veiligheid (OOV) voert namens de gemeente de regie op overleggen als het Tactisch Veiligheidsoverleg (TVO), het Risicjongerenoverleg (RJO) en de beleidsinitiatieven uit het plan van aanpak Caribische Nederlanders in Eemsdelta'. Bij deze overleggen ligt het accent op informatiedelen en samenwerken

4.3.3. Samenwerkingen met andere gemeenten

De politieorganisatie is ondergebracht in het basisteam Ommelanden-Noord (de gemeenten Eemsdelta en Het Hogeland). De OOV-ambtenaren van de gemeenten Het Hogeland en Eemsdelta hebben maandelijks overleg met de politie en het Openbaar Ministerie waarin de prioriteiten en andere thema's op het gebied van integrale veiligheid besproken worden. Uitgangspunt voor onze samenwerking is dat we de voordelen van samenwerking optimaal benutten zonder de eigen gemeente uit het oog verliezen. De coronapandemie heeft ervoor gezorgd dat de samenwerking tussen gemeenten in de provincie Groningen op diverse vlakken verder is ontwikkeld. Door deze samenwerking wordt de efficiëntie en effectiviteit in publieke dienstverlening vergroot.

4.4 Going concern thema's

Het openbare orde en veiligheidsdomein is onvoorspelbaar. Gelet op deze dynamiek is flexibiliteit binnen de beschikbare capaciteit noodzakelijk om, naast de gestelde prioriteiten, in te kunnen zetten op actualiteiten.

5. Basisaanpak

Er zijn op het gebied van veiligheid veel meer onderwerpen van belang die in dit beleidsstuk niet tot prioriteit zijn benoemd. Deze onderwerpen worden regulier uitgevoerd.

5.1 Rampbestrijding en crisisbeheersing

In de Wet veiligheidsregio's is vastgelegd dat de overheid zich moet inzetten voor het voorkomen en bestrijden van branden, voor rampenbestrijding en crisisbeheersing en voor hulpverlening bij incidenten. Ook andere wet- en regelgeving, zoals het Besluit Risico's Zware Ongevallen en bestuurlijke afspraken op lokaal en regionaal niveau, ondersteunt dit. Veiligheidsregio Groningen (VRG) heeft dan ook de expliciete opdracht om samen te werken op regionaal en lokaal niveau. Om op die manier burgers beter te beschermen tegen de risico's van brand, ongevallen, rampen en crises en ervoor te zorgen dat zij goede hulpverlening en nazorg krijgen wanneer zij betrokken raken bij een incident. De uitvoering van adequate en effectief aangestuurde Bevolkingszorgprocessen hangt nauw samen met de implementatie en de uitwerking van het Veiligheidsplan VRG 2020-2024, de Meerjarenkoers VRG 'Grip op risico's' en het Regionaal Crisisplan. Het multidisciplinaire proces crisiscommunicatie blijft daarbij, als essentieel onderdeel van (de voorbereiding op) crisisbeheersing, acute bevolkingszorg en herstelzorg bijzondere aandacht en inzet vragen. Datzelfde geldt voor het eveneens multidisciplinaire proces nafase. Verder wordt blijvend geïnvesteerd in het faciliteren van bevolkingszorgprocessen middels adequate beheersystemen, informatievoorziening en digitale leeromgevingen. De gevolgen van de COVID-19 pandemie noodzaken tot de benodigde urgentie op deze thema's.

5.2 Vergunningen APV, Bijzondere Wetten, Verkeer & Vervoer

De afdeling Vergunningen van de gemeente verstrekt vergunningen en ontheffingen op onder andere het gebied van de openbare orde en openbare veiligheid. Denk aan aanvragen voor evenementenvergunningen, standplaatsvergunningen en alcoholwetvergunningen. In 2022 wordt de Horecanota geactualiseerd.

5.3 Evenementen

De gemeente toetst vergunningaanvragen voor grote evenementen op veiligheid en impact op de openbare orde. Organisatoren dienen daarvoor een veiligheidsplan te overleggen wat betrekking heeft op onder andere beveiliging, calamiteitenscenario's, brandveiligheid, verkeerscirculatie en communicatie. De gemeente en haar partners adviseren organisatoren hierbij. Het geeft inzicht in de (extra) maatregelen die de gemeente en hulpdiensten nemen om het evenement veilig te laten verlopen. Het evenementenbeleid zal in 2022 worden geactualiseerd.

5.4 Gebiedsregie

In de vier gebieden (Lopster dorpen, Appingedam, Delfzijlster Dorpen en Delfzijlster Wijken en Centrum) is een gebiedsregisseur vanuit de gemeente actief op het gebied van leefbaarheid. De gebiedsregisseur werkt samen met actieve bewoners, politie, woningcorporaties, sociaal team en vele anderen aan actuele problemen. Door integraal te werken, vanuit verschillende gemeentelijke disciplines en partnerorganisaties, wordt de leefbaarheid vergroot.

5.5 Veilige jaarwisseling

Een multidisciplinaire werkgroep van gemeente, veiligheidsregio (onder andere brandweer) en politie neemt jaarlijks maatregelen voor een veilig verloop van de jaarwisseling. Zij brengt risicolocaties in kaart en werkt tijdens de jaarwisseling intensief samen volgens een operationeel draaiboek. Aan de hand van de evaluaties van afgelopen jaren worden hierbij meegenomen.

5.6. Burgernet

Burgernet is een samenwerking van politie, gemeenten en burgers om de veiligheid in de buurt te vergroten. Het is landelijk dekkend netwerk van burgers die via spraak- en sms-berichten en sociale media geactiveerd kan worden om mee uit te kijken naar vermiste of verdachte personen. Burgernet kent hiernaast de burgernetmailfunctie voor het uitvoeren van digitale buurtonderzoeken (politie) of het versturen van preventieve berichten (gemeente). Burgernet wordt gestart bij bijvoorbeeld diefstal, inbraak of overval, doorrijden na aanrijding, tasjesroof, geweld en vermiste personen. In 2020 werd Burgernet 15 keer ingezet in de voormalige gemeente Appingedam, 33 keer in de voormalige gemeente Delfzijl en 13 keer in de voormalige gemeente Loppersum. In de periode januari-september 2021 was er in de gemeente Eemsdelta sprake van 13 Burgernetacties, die via de App een bereik had van 15.344 personen, via Burgernet.nl 525 personen en 211 keer werd gedeeld via sociale media. Waar mogelijk zal het gebruik van Burgernet worden bevorderd.

6. Financiën

Er worden geen nieuwe middelen gevraagd voor de inzet op de thema's. Afhankelijk van de prioriteiten kan er geschoven worden met formatieve inzet en subsidievoorwaarden. De coördinatie van de aanpak van ondermijning en de uitvoering van doelgerichte acties wordt in belangrijke mate uitgevoerd binnen de bestaande capaciteit van het team Openbare Orde en Veiligheid van de gemeente. Daarom is fasering in tijd in de aanpak noodzakelijk. De capaciteit is onvoldoende om alle acties meteen op te pakken. Door samenwerking met het RIEC komt vanaf 2022 extra formatie voor de uitvoering beschikbaar. Ook is door samenwerking tussen de gemeenten Eemsdelta en Het Hogeland met het RIEC informatie beschikbaar gekomen voor beleidsinitiatieven rond de zeehavens. Dit wordt in de bijlage 'Aanpak ondermijning' nader toegelicht.

Inhoud

Integraal Veiligheidsbeleid 2022-2025	1
1. Inleiding	3
1.1 Een nieuw veiligheidsbeleid	3
1.2 Wat is integrale veiligheid?	4
1.3 Leeswijzer	4
2. Visie	5
2.1 Ambitie	5

- 2.2 Strategische doelstellingen 5
- 3. Landelijk en regionaal veiligheidsbeleid 6
 - 3.1 Landelijke prioriteiten 6
 - 3.2 Regionale prioriteiten 6
- 4. Prioriteiten Eemdelta 2022-2025 7
 - 4.1 Zorg & Veiligheid: Veilig samenleven 7
 - 4.2 Tegengaan van ondermijning 10
 - 4.3 Regie door gemeente op veiligheid 11
 - 4.4 Going concern thema's 12
- 5. Basisaanpak 13
 - 5.1 Rampbestrijding en crisisbeheersing 13
 - 5.2 Vergunningen APV, Bijzondere Wetten, Verkeer & Vervoer 13
 - 5.3 Evenementen 13
 - 5.4 Gebiedsregie 13
 - 5.5 Veilige jaarwisseling 13
 - 5.6. Burgernet 13
- 6. Financiën 14